ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތުގެ ނިންމުން

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/586
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: އަހުމަދު ޙުސައިން/ ސ.ދޮލްފިނިއާ، ސ.މީދޫ
- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން

މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރަޢޫފު އިބްރާހީމް
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫން

ނިންމި ތާރީޚު:
23 ޖުމާދަލްއޫލާ 1443
28 ޑިސެމްބަރު 2021

ހައިކޯޓުގައި މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 28 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1441
25 ނޮވެމްބަރު 2019

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ:

- ނަންބަރު: 11/VTR/2019
- ނިންމި ފަރާތް: ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް
- ބާވަތް: ވަޒީފާއާބެހޭ
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 28 ޖަނަވަރީ 2019
- ނިމުނު ތާރީޚު: 15 އޮގަސްޓް 2019

ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން-ޖަލްސާއީ އަދުލުވެރިކަން- ވަޒީފާގެ މާހައުލުގައި އެކަށީގެންވާ ފަދަ އަމަލުކުރުން-
މޮޅުވުން ޤާނޫނީ ސަބަބެއްނެތި ކުރި ބައްޓަނުގައި ހިފެހެއްޓުމާ ކުރިމަތީ ރިޢާޔަތްކުރުން.

ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރަޙްމާން އަބްދުﷲ، މުޙައްމަދު ނިޔާޒް އާއި ފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު ހަސަން ޝާމިލުވެ ބައްލަވާ ޙުކުމް ކުރައްވާފައެވެ.

ދަޢުވާ

1. މިއީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 11/VTR/2019 މައްސަލަ ނިންމާފައިވީ ސަބަބަކީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ބުނެ އެމަޖިލީހުން އިސްތިއުނާފުކުރާފަރާތުން، ސ.ހިތަދޫ/ އަޙްމަދު ރިޝާނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވުމުން ބަލައިގަތް މައްސަލައެކެވެ.

2. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުގެ ދަޢުވާ ލިބޭ ފަރާތަކީ، ހޮޓެލް ޕްރޮޕަޓީޒް ލިމިޓެޑް (އެޗް.ޕީ.ސީ.އެލް) އެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ހުކުމްކުރި މައްސަލަ

3. ސ.ހިތަދޫ، އަޙްމަދު ރިޝާން، ހޮޓެލް ޕްރޮޕަޓީޒް ލިމިޓެޑްގެ އިލެކްޓްރިކަލް ޓެކްނީޝަން ގްރޭޑް 1 (ސްޓެޕް 4) ގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދިޔައިރު، 30 ނޮވެމްބަރު 2018 ގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީ، އެއީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައި ނުވާކަމަށް ބުނެ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އަޙްމަދު ރިޝާން އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކޮށްދިނުމަށާއި، އެނޫނީ އެއްވެސް ގޮތެއްގައި ވަޒީފާއިން ވަކިވެފައިވާ މުއްދަތުގައި ނުލިބުނު މުސާރައާއި، އަދި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކުރުމާ ހަމައަށް ލިބެންވާ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް އަދި އެއްފަހަރާ ލިބިދިނުމަށާއި، ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން އަޙްމަދު ރިޝާނަށް ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވުމުން ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ ޚިދުމަތް ހޯދުމަށް އަޙްމަދު ރިޝާން ހަމަޖެއްސެވި ފަހުން ޓްރައިބިއުނަލުން އަދި

އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑުން [illegible] 28 ޖަނަވަރީ 2019 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް އަޙްމަދު ހިޝާމް މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވީ. އެ މައްސަލަ ބަލާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 11/VTR/2019 މައްސަލައިގައެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން އެ މައްސަލަ ނިންމި ގޮތް

4. އަޙްމަދު ހިޝާމް ވަޒީފާއިން [illegible] މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑްގެ [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] ނިންމާފައިވާކަން އެނގެއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކާއި އެދުންތައް

.5 ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 11/VTR/2019 މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ސަބަބު އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ، އެމައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދިފައި ހިދުސާނުގެ ފަރާތުން 3 (ތިނެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އެ ނުކުތާތަކަކީ:

5.1 ޤާނޫނުއަސާސީގެ 52 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 46 ވަނަ މާއްދާއާއި 51 ވަނަ މާއްދާއާއި ޚިލާފަށް ހޯދާފައިވާ ބައްޔިނާތަކަށް ބިނާކޮށްގެން މައްސަލަ ނިންމާފައިވުން ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ.

5.2 މުދާ ކޯޑިން ބޭނުންކުރާއިރު "ސިރިސް އެޖަރ" އެއްޗެހި ބެލުމާއި، "ސިރިސް ޕޮސް"ގައި އެ ދުކާނު މުދަލުގެ ތާރީޚު ލިޔެގެން ބެލެހެއްޓުމުގެ ގޮތުން ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ކުރުމަކީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އަދާކުރާ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކަންތައްތަކެއް ކަމުގައި ނުވާއިރު، އަދި މުދާ ބޭނު ކުރުމުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން "ކޯޑިން މުދާ ބޭނުންކުރުމުގެ އިސްޓޯރ" އާއި ހަވާލުކޮށްފައިވާކަން ސިސްޓަމުގައި އެއްވެސް ލިޔުމަކުން ނުވަތަ ހުއްދައަކުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައި ނުވާއިރު، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤަވާއިދު 2015 ގެ 42 ވަނަ މާއްދާއާއި ޚިލާފު ހަރަކާތްތެރިވުމާއި ސާބިތު ކޮށްދިނުމުގައި ބިނާކޮށްފައިވާ ސަބަބު ހަމަތަކަށް ބިނާކޮށްގެން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކޮށްފައިވާ ކަން، އެކަން ކޮށްފައިވާ ކަމަށް ބެލެވޭ ކަމަށާއި މައްސަލައި އަދުލުވެރިކަން ގެއްލޭގޮތަށް ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ.

5.3 ކާޑު މުދާ ބޭނު ކުރުމުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ގަވާއިދާ ޚިލާފުވެފައިވާ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ނިންމާފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/519 ޤަޟިއްޔާގައި ޤާއިމުކުރެވިފައިވާ އުޞޫލާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ވާއިރު، އެކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރުމެއް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބޭނު ފުރުޞަތު ނުކުރޭ.

6. މި ނުކުތާއަށް ހުރަސްކުރުމަށްފަހު، އަޙްމަދު ޝިފާނުގެ މައްޗަށް ކުރުމުން މައްސަލައިގައި ވޯނިންގ ލެޓަރ ސަރކިއުލަރއިން 04 ޖުލައި 2018 ގައި ނެރެފައިވާ ބަޔާނާއި އުފައްދައިގައި ބުރުމަށް ކުރުމުން އެމްޕްލޯއީ ރިސޯޓްގެ ބަޔާނާއި ދުއްބެރުމަށް ކުރެވުނު ވޯރކްޕަރމިޓް 52 ވަނަ މާއްދާއި ޖާގައި އިޤްރާރުގެ ގާނޫނުގެ 46 އަދި 51 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، ވޯނިންގ އެއަރޕޯޓް ކޯޑްފިޔ ދިމާގެ އެޑްވައިޒަރީ ޚިލާފަށް އަދި ބަހުގެ ދުއްވުމަށް ޝިފާނަށް ވޭތުވުމަށް ކޯޓުން ބޭނުންކުރެވިފައިވާކަން ސާބިތުވާ ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ހަމައެކަނި ނުވި ފޮނުވާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިގެން ދާނެ ކަމަށް، އަދި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބަކު ނުލާ އަދި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ މަރުޙަލާތައް ފުރިހަމަކުރުމަކާ ނުލައި ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އަޙްމަދު ޝިފާނަށް އެއްވެސް ޙައްޤުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ދިނުމަށާއި ކަމުގައި ނުބައިކަމާއި އެހެން އަދާކުރުމަށް ހުކުމް ވަޒީފާ އިއްދުކުރެއްވުނުކަން އަދާކުރެއްވުނުކަމާއި ބަދަލު ބޭނުމުން އިންސާފުގައި ނިގަހިރުވަން އަދާކުރެއްވުނުކަން އަޙްމަދު ޝިފާނުގެ ފަރާތުން އެދިފައިވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ

7. މި މައްސަލައިގައި އަޙްމަދު ޝިފާނަށް ވޯނިންގ އެއަރޕޯޓް ކޯޑްފިޔ ދިމާގެ އަމަލުކުރުމުން ހިނގަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވަނީ ބަހުގެ ދުއްވުމަށް ސަބަބު ކަނޑައެޅުން ކަމަށާއި އަދި އެކަން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އުޞޫލަށް ނޫނެވެ. ކަމަށާއި، މައްސަލައިގައި އެކަން ވަޒީފާ

ވަކިކުރުމުގައި ރިޢާޔަތްކޮށްފައިވަނީ އޭނާ 04 ޖުލައި 2018 ގައި ވޯކްޝޮޕް ޓްރިޕް ސަރކިއުލަރގެ ތަންފީޒުކުރުން ދީފައިވާ ބަޔާނަށް އެކަނި ނޫންކަމާއި، އަސްލުގައި ހިންގާނެ މަސައްކަތް ފުރުޞަތު ދެވުނު މައްސަލަ ވޯކްޝޮޕް ޓްރިޕް ސަރކިއުލަރއިން ބަޔާންވާ ކުރިމަތިލާ އެމް.ޓީ.ސީ.ސީއަށް ހުށަހެޅުމާއި ސަރކިއުލަރ އޮތް ގޮތުގެ މައްޗަށް ފުރުޞަތު ދިނުމަށް ސަރކިއުލަރ ބެލުމާ ކުރުމުގެ ފަރާތުން ޤާނޫނީ ގޮތުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ވޯކްޝޮޕް ކުރުމުގެ އެމް.ޓީ.ސީ.ސީގެ ސަރކިއުލަރ ކުރުމުގައި ހިނގައިދިޔަ ބޭރުގެ ސިފައިގެ 8.1 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ބޮޑު ކުށެއް ކުރިކަމަށް، އެންމެފަހުން މި މައްސަލައިގައި އަދުލުވެރިކަމާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން ކަނޑައަޅައިގެން ނުވަތަ މުވައްޒަފުގެ އަދުލުވެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ގުޅޭގޮތުން ކަށަވަރުކަމާއި، ވަޒީފާ ދޫކޮށް ކަށަވަރުކަމާއި، ފުރިހަމަ ފަސޭހަކަމާއި ތަރުތީބުން ނިންމަވައި ދެވިފައި މި މައްސަލަ ހިނގައި ވާހަކަ ތެރެއިން ކޮށްދީފައިވާ ކުރެވިފައި ހުއްޓެވެ.

މަޢުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން

8. މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރެވޭނީ، އެމުވައްޒަފުގެ މަސައްކަތުގެ ޤާބިލުކަން ނުވަތަ އަޚްލާޤީ މިންގަނޑު ދަށަށް ދިޔުމުން ޤަވާޢިދު އުސޫލުތަކާ ގުޅިގެން ވެސް ކަމާގުޅޭ މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤީ މިންގަނޑު އާދޭ ވަޒީފާއާ ކުރި ކަމުގައި ބަލާނެ މިންވަރު ވަޒީފާގެ ބެލުމަށް ނުލައި ކުރުމުގެ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ހުރިކަން ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމާއި، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ހުރެގެން ކަމުގައި ކުރުމުން ޤާނޫނުގައި އެކަށައަޅާފައިވާ ނިޒާމާ، މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުގެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތް ދިމާވާ ވަޒީފާ ދެމެހެއްޓުމަށް ކުރިމަތިވާ ކަމެއް

ނުވަތަ ނޫންތޯ ބެލުންކަމާއި[1] ނޯޓިހެއް ދިނުމަކާ ނުލައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރެވޭނީ އޭނާގެ މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤު އެކަށީގެން ނުވުމާއެކު، އޭނާ ވަޒީފާގައި އިތުރަށް ބެހެއްޓުމުން އެކަށީގެންވާ ސަބަބަކަށް ބަލާއިރު، ކުރެވޭނެ ކަމެއް ކަމަށް ވަޒީފާދޭ ފަރާތަށް [illegible] [illegible] ކަމާއި، މުވައްޒަފުންގެ މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤު އެކަށީގެން ނުވާ ކަމަށް ބެލޭނީ،

(1) ވަޒީފާގައި އިތުރަށް ބެހެއްޓުމުން ވަޒީފާދޭ ފަރާތަށް ނުވަތަ ވަޒީފާއަދާކުރާ ތަނަށް ގެއްލުންތަކެއް ދިމާވާނެ ކަމަށް ފެނުން؛

(2) ދިރާސާކޮށް [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަމާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އިން އެނގެއެވެ.

9. ނޯޓިހެއް ދިނުމަކާ ނުލައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނެ ކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަމާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ، **[illegible]** ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކުރައްވާފައިވޭ،

ނޯޓިހެއް ދިނުމަކާ ނުލައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމަކީ ދެ [illegible] [illegible] އެއީ: ފުރަތަމަ ގޮތް [illegible] [illegible] [illegible]، ދިރާސާކޮށް [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނޯޓިހެއް ދިނުމަކާ ނުލައި މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible]، ފުރަތަމަ ގޮތް [illegible] [illegible] ނޯޓިހެއް ދިނުމަކާ ނުލައި މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible]، ފުރަތަމަ ގޮތް [illegible]

---

[1] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/27 ޤަޟިއްޔާގެ 12 ވަނަ ނުކުތާ.

އަމަލުކުރުމުގައި، މުވައްޒަފު ކުރި އަމަލަކީ ދުއްވާލެއްގެ ދުއްވުމުގައި ކޮންމެހެން ޖެހޭ ވަޒީފާގެ ގޮތުން އެއްކޮށް ކަނޑާ މިންވަރުގެ ސިޔާސަތު އަމަލުކުރާ ކަމަށްވާ ނަމަ ކަމަށެވެ.[2]

10. މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުގައި ނުވަތަ ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުގެ ކުރިން، އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުކުރުމަކީ އިންސާފުވެރިކަމާއެކު ކުރެވޭ ކަމެއްކަން ކަށަވަރު ކުރުމަށްޓަކައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން އަމަލު ކުރަންޖެހޭ ގޮތްތަކެއް ނުވަތަ އުޞޫލުތަކެއް ޤާނޫނުތަކެއް ހުންނަ ކަމާއި، އެގޮތުން އާންމު އުޞޫލުގެ ގޮތުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރެވޭނީ، އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމަށް ނިންމުމުގައި މައްސަލާގައި އިންސާފުވެރިކަން (substantive fairness) އާއި އިޖުރާއީ އިންސާފުވެރިކަން (procedural fairness) ފޯރުކޮށް ކަށަވަރުވާން ޖެހޭ ކަމާއި، މައްސަލާގައި އިންސާފުވެރި ކަމެއް، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުން ސަބަބަކީ އިންސާފުވެރި ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބަކަށްވުމެވެ.[3]

ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ޒިންމާތަކާއި ކަން

11. އެއްބަސްވުން ވިޔަފާރީން ގޮތުގެމަތިން އުސޫލުތަކުން ތަފްޞީލު ދިނުމުގައި އަޕީލަންޓަށް ވަޒީފާއަކީ، ރިޔާސީ ދަންނަވާ ޖޮބް ޑިސްކްރިޕްޝަން[1] ގެ ވަޒީފާއެވެ. މި ވަޒީފާގެ މަޤްޞަދު މަސްއޫލު (objective) އަކީ، ކާގޯގައި ގެންގުޅޭ އުޅަނދު ޖޮބް ޑިސްކްރިޕްޝަން ކުރުމާއި، ކާގޯގެ ބޮޑުތަކުގައި ގެންނަ މުދާ މަޝީނުގެ ސްކޭން އާއި ކާގޯ (aircraft) ގެ ދަތުރުގައި ދެމެހެއްޓުމަށް އެހީތެރިވުމެވެ. އަޕީލަންޓު ވިޔަފާރީގެ ވަޒީފާގެ ބައިތަކުން ބުނެދީފައިވާ ބައިތަކުގެ ތެރެއިން ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ޖޮބްގައި އެންމެ މުހިންމު ކަންކަން ހިމެނިފައިވެއެވެ.

Primary Responsibilities

- Ensure to check the assigned cargo vehicle before starting the duty

---

[2] - ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/27 މައްސަލާގެ ސުޕްރީމް ނިޔާ ބަޔާނުގެ ފިޤުރާގެ 33 ވަނަ ނުކުތާ.

[3] - ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/134 މައްސަލަ.

- Check the fuel and other checks before starting operating the vehicle like tyres etc·
- Maintain the cargo vehicles cleaning and to inform the Equipment in charge and Duty Manager if any damage is found
- Take out all empty ULDs in import warehouse after tallying
- Give special attention while driving the vehicle on the apron, and other areas of the airport
- Ensure the speed limit is maintained, and all rules and regulations are followed at all times
- Ensure all procedures, curculars and memorandums are strictly compiled
- Complete the daily check sheet everyday
- Work as per the instructions from the foreman's
- Bring the ULDs for cargo requirement and take out empty ULDs from cargo
- Operate tow trucks at jetty side
- Operate forklift when required
- Remember to punch the card when reporting and leaving from duty

12· [illegible] ކާގޯއިން ބޭރުކުރާއިރު 'ރިލީސް ނޯޓް' [illegible] ގަވާއިދުގެ 2015 ގެ 42 ވަނަ [illegible]

ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުންވެސް އެއްބަސްވެއެވެ. ނަމަވެސް، އަޙްމަދު ރިޒުވާން އަދާކުރާ ވަޒީފާގެ ގޮތުން، ކާގޯގައި މަސައްކަތްކުރާ އެހެން މުވައްޒަފުންނާއި އޭނާއާ ގުޅުން އޮންނާނެ ކަމަށާއި، އެހެންކަމުން އަޙްމަދު ރިޒުވާނާއި، ކާގޯއިން މުދާ ބޭރުކުރުމުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ މުވައްޒަފުން މުދަލުގެރިކަން، ކާގޯގެ އިސްޓޮކަށާއި ހިމާޔަތް ކަންކަން ކުރުމާ ހަމަ ވަޒީފާގައި ހުރި ފިޔަވަޅުއަޅަން މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވެއެވެ. އަޙްމަދު ރިޒުވާނުގެ މަސައްކަތް ބެލުމުގެ ޒިންމާ އަންނަނީ ގަވާއިދާއި ހިލާފަށް ކާގޯ މުދާ ނުރުހުމުގައި ބައިވެރިވެފައިވާކަން އެނގެއެވެ.

13. މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން އަޙްމަދު ރިޒުވާނަށް ޝަރުޢުގެ ކުރުވުން މަސައްކަތާއި ޑިއުޓީން 28 އޯގަސްޓު 2018 ވަނަ ދުވަހު ސަސްޕެންޑްކޮށް ބަދަލުކޮށް ނަގާފައިވެއެވެ. އެ ބައްދަލުވުމުގައި، އޭނާގެ މަސައްކަތް ޝަރުޢުގެ ކުރުވުން މަސައްކަތާއި ޑިއުޓީން ސަސްޕެންޑްކުރި ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، އެ ފަރާތުން އަޙްމަދު ރިޒުވާނާ ބައްދަލުކުރުމަށް ޗެއަރމަންގެ ދިޔަކަމުގެ ދުވަހުގެ 18 ވަނަ ދުވަހު އޯގަސްޓު މަހު ނަގާގައި އަރިހުގައި ހުރި ކާގޯއިން، ކާގޯގެ ބެލެހެއްޓުމުގައި އަޙްމަދު ރިޒުވާން ވެސް ބައިވެރިވެފައިވާ ކަމަށް މަސްދޫކުރު ތަފްސީލުގައިވާ އަދި އެ މަސައްކަތް މޯލްޑިވްސް ކޮމްޕެނީން ސަރވިސަސްއިން ބަދަލު ކުރުމަށްފަހު، ރިޕޯޓް ފޮނުވާފައިވާ މި މަސައްކަތުގައި އަޙްމަދު ރިޒުވާން ބުނި އެއްވެސް ބަދަލުކުރުމެއް ކަމެއް، މި މަސައްކަތް ބަލައިގަތުމުގެ އަޙްމަދު ރިޒުވާން ހުށަހެޅި އޭނާގެ މަސައްކަތް ޝަރުޢުގެ ކުރުވައިފާ މަސައްކަތަށް ކޯޓައިކަން ސަފުކުރިކަމަށް ފަހު، އެކަމާގުޅޭ ގޮތުން ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުމާ ކަމާއި އެގޮތުން ދިން ފުރުޞަތުގައި އަޙްމަދު ރިޒުވާނުގެ މަސައްކަތް ކޮށްދިނުމާ ޝަރުޢުގެ ދިނުމުގެ ކަށަވަރު އެނގެއެވެ.

14. މި މަސައްކަތުގައި އަދި ހިއްޕަވައި ނިންމުމަށްކަމަށް ޑިސިޕްލިނަރީ ކޮމިޓީގެ ފަރާތުން 29 އޯގަސްޓު 2018 ވަނަ ދުވަހު ބައްދަލުވުމެއްގައި، ދިނުން މަސައްކަތް ބަލައިގަނެ ކަމާ ބެހޭކަމުގެ އޭނާގެ ހިތްރުހުން

ކޯޓު، އެމް.އޭ.ސީ.އެލް އިން ބޭނުންކުރައްވާ ކަމާއި އެކަމުގެ މުޢާހަދާގައި އިތުރުނަން ފައިސާ ލިބިފައިވާކަން ސާބިތުވާކަމާއި، "ސުލޫކީ ކަންތަކުގައި އިދާރީ ފިޔަވަޅު އެޅުމާ ބެހޭ ސިޔާސަތު" ގެ އެނެކްސް 2 ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރާއި 17 ވަނަ ނަންބަރާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އަންގަދު ހިސާބުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ނިންމާފައިވެއެވެ. މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑްގެ ނަންބަރު MACL-HR/PLC/2016/012 "ސުލޫކީ ކަންތަކުގައި އިދާރީ ފިޔަވަޅު އެޅުމާ ބެހޭ ސިޔާސަތު" ގެ އެނެކްސް 2 ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، "ދިސްމިސްގެ އަމަލެއް ހިންގުން ނުވަތަ އެފަދަ އަމަލެއް ހިންގުމަށް އުޅުއްވުން" އާއި 17 ވަނަ ނަންބަރުގައި "މުވައްޒަފުގެ ނުފޫޛު ބޭނުންކޮށްގެން ފައިދާނެގުން" މިހެންނެވެ. އަދި އެކަންކަމުގައި އިދާރީ ފިޔަވަޅުއެޅުމުގެ ގޮތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނެކަން އަންގައެވެ. މި މައްސަލައިގައި އަހްމަދު ރިޝާން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ޑިސިޕްލިނަރީ ކޮމިޓީން ނިންމުމުގައި މި އަހްމަދު ރިޝާނާއި މި މައްސަލައިގައި ތުހުމަތުކުރެވޭ އިބްރާހީމް ހަސީބު މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއަށް ދިޔައިރު ބަލާއިރު، އަހްމަދު ރިޝާން އެއަރޕޯޓުގައި ބައިވެރިވެފައިވާކަން ސާބިތުވާ ކަމަށް ފުރުޞަތުގެ ޒަރީޢާ ބޭން ބުނުއްވާފައި، އެމް.އޭ.ސީ.އެލް އިން ހިންގާފައިވާ ތަޙުޤީޤުގެ މަޢުލޫމާތު ރިޢާޔަތްކުރައްވާފައިވާކަން އެކޯޓުގެ ތަފުސީލުގައިވާކަން ބުނުމުން އެނގެއެވެ.

15. އަހްމަދު ރިޝާނުގެ ޝަކުވާން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގައި، މިކޯޓުގެ ސަބަބުތަކުގެ މަޖިލީހުގައި ފާހަގަ ކޮށްފައިވަނީ، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއަށް 2018 ޖޫން 04 ވަނަ ދުވަހު އޭނާ ދިޔައިރު ބަޔާންދީ، އޭނާ ކުރެއްވިތަހުގީގުން 10 (ދިހައެއް) ވަރަކަށް މީހުން ފޮނުވާލި ޕާޓީ ސްޓޭޓްމަންޓް ބޭއްވުމުގައި ހެދި އެނގިގެންދާކަން އޭނާ ގެންގޮސް އެބަޔަކުރިވާ ދޮގު ކިޔައިދިނުމަށް ބާރުދިން އޭނާ ދިޔައިމާ ބަލަހައްޓާ ކަމަށާއި، އެބައޮންނަ ފޯނުން ވަކިވެއްޖެ ފުރުސަތު ދޭން ބުނުއްވުމުން ވަކިވެއްޖެ ފުރުސަތު ސްޓޭޓްމަންޓް ނަގާފައިވާ ބަހައްޓާ ކަމަށާއި، ފޯނުވެސް ފުރުސަތު ބޭނުންކުރަމުން ސައިކަން

ހިސާބުން ޖެހީ އެވަގުތު ބިރުގަނޑުވައި ހުރުމުގެ ސަބަބުން ކަމަށާއި، އަހްމަދު ރިހުސާން 04 ޖުލައި 2018 ވަނަ ދުވަހު ދިފާޢީ ބަޔާން ނިޔާއަތުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ނިންމާފައި ވަނީ ތަނެއްގައި ކުރަނީކަމެވެ. އަދި މި މައްސަލައިގައި ކަންހިނގާދިޔަ ގޮތް ބަޔާންކުރުން 15 އޮގަސްޓް 2018 ވަނަދުވަހު މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއަށް އޭނާ ބަޔާނެއް ދީފައިވާން ކަމަށެވެ. އަހްމަދު ރިހުސާން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އުފުލާއިރުން ނިޔާއަތުގެ ވަޒީފާގައި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން ކުރި ތަޙްޤީޤާ އޭނާ ދިނުމަށް މައްސަލަ ބަލާ ނިންމުމަށް އެކަށީގެންވާ ކަމަށާއި، އެއް ދަލީލެއް ހުށަހެޅުމަށް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން މި މައްސަލަ ތަޙްޤީޤު ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ސަޕޯޓް ކުރި މި މައްސަލައިގައި ތުހުމަތު ކުރެވުނު ދިވެހިރާއްޖެ ޙަސަން 03 ޖުލައި 2018 ގައި ބަޔާން ބަލައިގަތުމަށް އޮތް އެމްޑީއެން ސަރވިސް ކޮށް ތަޙްޤީޤުގެ މައްސަލައިގައި ނިޔާއަތުގެ ވަޒީފާއިން ކަމަށް އިދާރީގޮތުން ފުރުޞަތު ދޭންޖެހޭ ކަމަށް ބުނެފައެވެ.

16· މި މައްސަލައިގައި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން ކުރި ތަޙްޤީޤު ވިދާޅުވެގެން 04 ޖުލައި 2018 ގައި އަހްމަދު ރިހުސާން ބަޔާން ދީފައިވެއެވެ. އެބަޔާނުގައި ބުނެފައި، 2018 ޖޫން 27 ނުވަތަ 28 ވަނަ ދުވަހު ޖެހުނު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިޓީއެއް ލިބުނު ޖެހުނު ލިޔުމެއް ކަނޑައެޅުން ފުރަތަމަ އެއަށް ބަލާފައި ދައުލަތުގެ އެއްބަސްވުން ކުރީގެ ބޭރުގެ އޮފީސް ކަނޑައަޅާ ތަނުގައި ފޮނުވާލަން ބުނެފައިވާތީ، އޭގެ ކޮޕީ އެއްބަސްވުމާ އެކުގައި އެކަން ވަކި ދީފައިވާތީ ނަމަވެސް އޭރު ވަރަކަށް ރޭގަ ޖެހިއްޖެ ދައުލަތުން ތަޙްޤީޤު ބުނެފައިވާ ކަމަށް ފޮނުވާފައިވާކަމަށާއި، އެތަނަށް ބޭރު ދިވެހިންނަށް ފޮނުވީ ގޮތަށް އޭނާގެ ކަމަށް ފޮނުވަންޖެހޭ ޖެހިއްޖެ ތަންކޮށް ފެށުނުގޮތަށް އޭރު 03 (ތިނެއް) ކުރިއަށްދާނެ ކަމަށް ބުނެފައިވާ، 2018 ޖޫން 30 ވަނަ ދުވަހު، ކޮމިޓީގެ އަށް ގޮތަށް ދަށުން ވަނަވަނަ ކަމަށް ސިޓީ ރިޕޯޓުގެ ރަސްމީގައި އޮފީހުގެ ކޮޕީ އޮފީސް ބަލާ އިދާރާއިން އޮފީސް އިދާރާއަށް ގެނެސްދީ ނުޖެހޭ ނުވަތަ ނުރައްކާތެރި އަދި އެކަން ކަންތައްތައް ފޮނުވަން ކަމަށް ބުނެފައިވާ، އަދި އެގޮތަށް ފޮނުވާ ޖެހިގެން އެކަށީގެންވާ ސިޓީއާ ދިމާވެގެން އޮފީހުގެ އޮފީސް އިދާރާގެ ކަނޑައެޅި ދަތުރުތައް ފޮނުވުމަށް ކަމަށް ފޮނުވާލެވުނު ފޮނުވާ ވީނަ އެކަން ފޮނުވާ

ބިން ފޮތިގަނޑުވެސް އެތަނުގައި ހުރި ކަމަށާއި، އަދި ކާރުގައި އެވަގުތު ސަބަބުއަރިޖު ޖެއްސާގައި ހުރި މީހާ ދަށުން ފަހަރަކަށް "އިސްޖީ" ކިޔާ މީހެއްގެ ގެތެރޭގައި ކާރު ރޫމު ކައިރީގައި ހުރި ބިން ފޮތިގަނޑު ނަގައިގެން ނެގުމަށްފަހު އެކަން ކޮންޑިޝަނަށް ތަނބަށް އެއްސިފައި ދޭން ކަމަށާއި އަދި އެތަކެތި ނަގަން ގެނައުމަށް މީހާއަށް ގުޅާލަން ބުނެފައިވާ ކަމަށާއި، އެދުވަހު 20:00 ހާއިރުކަންހާއިރު ޢިޝާ މީހާއަށް ގުޅާފައި އެބިން ފޮތިގަނޑު ނަގަން ކަމަށް ބުނުމުން އެތަކެތި އެއަރޕޯޓު މިސްކިތުގެގައި ހުންނަ އެސްޓީއެމް ކިހާ ކައިރިއަށް ފޮނުވައިދިނުމަށް ބުނިކަމަށާއި، އޭނާ މީހާ ހުރި އެރިޔާ ކައިރީގައި ކަމަށާއި، އެތަކެތި އަޅުން ވަސީލަތެއް އިސްޖެއަށް ގުޅުމުން ހަވާލުކުރިކަމަށް ދިޔުމުން ވަސީލަތާ ކަމަށް ބުނުމުން އެތަކެތި ވިހާ ކައިރީގައި ބަހައްޓައި ދިނުމަށް އިސްޖެ ގެތެރޭގައި ބުނުމަށް ހުވާދީ ބަހަނަ އަތައިގެން މީހާ ދިޔައީ ހުވާދީފައެވް ކަމަށާއި، މީހާ ހުވާދިޔަގޮތަށް ގޭގައި އެމީހަކަށް އިސްޖެ ގެތެރޭ އެބިން ފޮތިގަނޑު އެތަކެތި ކައިރީގައި ހުންނަނަ ކަމަށް ބުނެފައިވާ ކަމަށާއި އަދި އެތަކެތި ނަގަން ވަސީލަތާ މީހާ ޖޯލިއެއް ގެތެރޭ އެތަކެތި އެސްޓެއް ވަސީލަތާ ކައިރީގައި ހުންނަނަ ކަމަށް ބުނުމުން "އެކަ" ކަމަށް ބުނި، ކަކުނު ފޮށިކަން -/10,000ރ (ދިހަހާސް ރުފިޔާ) ދޭން ކަމަށާއި މީހާގެ އެކައުންޓަށް ނަންބަރު ފޮނުވާނަން ބުނުމުން ވަޓްސްއެޕް އެއް މެސެޖެއް ޓެކްސްޓް މީހާގެ ބޭންކް އެކައުންޓް ނަންބަރު ޖޯލިއެއް ފޮނުވިކަމަށާއި އަދި އެދުވަހު ގާތްގަނޑަކަށް 23:00 ހާއިރު، ޖޯލިޖެ މީހާއަށް ގުޅައި ބިން ފޮތިގަނޑު ލިބުނުތޯ ކަމަށާއި އަދި އެއީގެ ފަހުން 2018 ޖުލައި 01 ވަނަ ދުވަހުގެ 00:15 ހާއިރުއިރު ޖޯލިޖެ މީހާއަށް ގުޅައި ފޯނު ޖަމާކުރަނީވެސް ކަމަށް ބުނެފައިވާ ކަމަށާއި، އެދުވަހު މީހާގެ އެކައުންޓަށް ޓެރިޝް، -/30،000ރ (ތިރީސްހާސް ރުފިޔާ) އެކައުންޓަށް ޖަމާކުރައްވާނީ ކަމަށާއި އެއްގަވަރަށް އިންޓަރނެޓް ބޭންކިންގއިން އިސްޖެއަށް -/10,000ރ (ދިހަހާސް ރުފިޔާ) ފޮނުވައިދީފައިވާ، އެހާއަށް މީހާގެ ފޯނު ވަގަށް ބުނެފައިވާ ކަމަށާއި، އަދި އެދުވަހުގެ ހެނދުނު މީހާ ޖެއްސާއަށް ގެސް އިސްކަމަށް ސަޓާޖާ ދިޔުމަށް "ސަޓާ"އަށް -/500ރ (ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ދިން ކަމަށާއި، މިއަދަށް މީހާ ކަނޑައެޅި މިކަމާ ގުޅުންހުރި ކާމިއާއި ހިނގާކަމަށް ވެފައި މީހާ އެވަގުތު ވަނީ ބަންދުކުރެވިފައި ކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ.

[illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް އަޙްމަދު [illegible] [illegible]، 15 އޮގަސްޓް 2018 ގައި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއަށް [illegible] [illegible]، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން 2018 ޖުލައި 04 ވަނަ ދުވަހު ފުލުހުންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 10 ([illegible]) [illegible]، މި [illegible] [illegible] ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން [illegible] [illegible] 04 ޖުލައި 2018 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] ޕޮލިސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible].

17. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] މި [illegible] [illegible] [illegible] ޕޮލިސް ސަރވިސްއަށް 04 ޖުލައި 2018 ގައި [illegible]، [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަމުން [illegible] [illegible] ނުވާނެކަމަށް

އަޙްމަދު [illegible] [illegible] [illegible].

18. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 52 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ،

> "ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާ [illegible] ސުވާލުކުރުން [illegible] ނުވާނެއެވެ." މި ފަދައިންނެވެ.

މިމާއްދާއިން ބަލާއިރު، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 04 [illegible] 2018 ގައި އަޙްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 15 އޮގަސްޓު 2018 ގައި އަޙްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ވެސް އަދަބުދިނުމުގެ ފިޤުހުގެ ފުޤަހާއުން ޝަރީޢަތުން ކަނޑައަޅާފައިވާކަން ފާހަގަ ކުރެވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން އޭނާއަށް މަޖުބޫރުކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ވަކިގޮތަކަށް ބަލައިގަތުމަށް އުފެދިފައިވާ އުސޫލުތަކަށް ތަޢުޒީރުކުރި ކުރުމުގެ ފިޤުހުން ކަނޑައެޅިފައި ނުވާތީ، ފުޤަހާއުން އަދަބު ކަނޑައަޅާ ޤާޟީންނާއި ފަޤީހުންނާއި އަދި ސުލްޠާނު ނުވަތަ ވަލީއުލްއަމްރު އެއްގޮތަށް އަދަބުދިނުމުގެ ފުރުޞަތު މައްސަލައާ ބެހޭގޮތުން ޙާލަތުތަކަށް ފުރުޞަތު ދީފައިވާކަމާ އެ މައްސަލަ ހުކުމްތަކާއިވާ ޢަދަދުތަކެއް ނެތެވެ. އެހެންކަމުން އަދަބުދީ ހިންގާނެ ބާރު އާއްމު ގޮތެއްގައި ބަދަލު ލިބުން ބިރުވެރިކަމުގެ މައްޗަށް ދިމާވާ ބާރުތައް ކަނޑައެޅި އާއި ބިރުކަނޑައިދިނުމަށްވެސް، އެކަން އެއްގޮތް ހިނގާފައިވާ ކަމަށް ބެލެވޭގޮތުން ތަރުތީބުން އަދި ފިޤުހީ އަދަބުދީ ހިންގާނެ ފުރުޞަތު ކަނޑައަޅާފައިވާ އާންމު ބަދަލުތަކަކީ ނަފްސުގެ ބެހެއްޓޭ ނުލިބެއެވެ. ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ސަރުކާރު/ފިޤުހީ އުސޫލު ކުރެވިދާނެ ގޮތަށް ކުރިއަށް ދިޔަ އެކަން އެކަށީގެންވާ ދަރަޖައެއް ދީފައިވާ އިޖުތިމާޢީ އާންމު މަސައްކަތް ކުރުމުގެ ތަޢުޒީރު ބަޔާންކޮށްދީފައިވާކަމާ ދީނީ އިޖުތިމާޢީ ހާލަތުގައި ދަރަޖައެއްގެ ހުކުމްތަކުގެ ބެހެއްޓުމުގެ ނިޔާކުރެވުނު ނަމަވެސް، އެ އިޖުތިމާޢީ ބަޔަކަށް ކަށަވަރުކުރެވޭ ކަމުގެ މައްސަލަތަކުގައި ހުކުމްތަކުގެ ޙާލަތު އެއިރެއްގެ ދަރަޖައާއި ހުކުމްތަކުގެ ބެހެއްޓުމުގެ ބާވަތްތައް ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަޙްކަމާތަކުގެ ނިޔާތަކުން ނިންމުންތަކުން ބަލާލުމުން އެނގެއެވެ.[4]

19. މި މައްސަލައިގައި ތުހުމަތުކުރެވުނު ކުއްވެރިޔާ ޢ. ރިޝްވާން/ސަރަޙައްދު ހުޅުހެންވޭރު، އިބްރާހީމް ތަޙުޤީޤު 03 ޖުލައި ޖޫން 2018 ގައި މާރިފޫޒް ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނުން ހުކުމް ބަންދުކުރި ދިޔައީ، 2018 ވަނަ އަހަރު 29 ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ބަންދުކުރެވުނު ބ. އަތޮޅު އަދަބުދީ ހިންގާނެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދައުލަތް ގޮތުގައި

---

[4] - ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/42 (ޕީޕީ ވ. އަބްދުއްރަޙްމާން) ޤަޟިއްޔާއާއި ނަންބަރު 2009/SC-A/18 (ޢުމަރު ވ. ޕީޕީ) ޤަޟިއްޔާއާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/113 (ހުސައިން ޝަރީފް ވ. ޕީޕީ) ޤަޟިއްޔާ.

[illegible] 03 [illegible] -/10،000ރ (ދިހަހާސް ރުފިޔާ) [illegible] ކަމަށް [illegible] 2018 ޖޫން 30 ވަނަ ދުވަހުގެ [illegible] 03 [illegible] އަދި އޭގައި [illegible] ނަންބަރު [illegible] ކަމަށާއި [illegible] 3 [illegible] -/10،000ރ (ދިހަހާސް ރުފިޔާ) [illegible]

20. [illegible]

މީހަކު ޤާނޫނީ ވަކީލުގެ އެހީ ހޯދުމަށް އެދިއްޖެނަމަ، އޭނާގެ ވަކީލު ޙާޟިރުގައި މެނުވީ އޭނާއާ ހުރުމުން ސުވާލުކޮށްގެން ނުވާނެ ކަމަށް ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމާއި އަދި އެޤާނޫނުގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، ހައްޔަރުކުރުމުގައި ބަލަހައްޓައިގެން ހުރުމުން މީހަކާ ސުވާލު ކުރާ ބާރުލިބިގެން އެންމެ ސުވާލު ކުރަން ހުރުމުގެ ކުރިން އޭނާގެ ޤާނޫނީ ވަކީލަށް ނުވަތަ އޭނާގެ މީހަކާގެ ކުރިމަތީގައި ފޯނު ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދީ، އޭނާ ބައްދަލު ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދީފި ވާނަމަ ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ. އަދި އެމާއްދާގެ (ހ) ގައި، އެކަމުގެ ސުވާލު ކުރަންޖެހޭ ކަމާއި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފުރުޞަތު ދޭންޖެހޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވޭ އަދި އެމައްސަލާއާ ގުޅޭގޮތުން އެފަރާތުން ފުރުޞަތު ދޭންޖެހޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެއެވެ، މި މައްސަލައިގައި ޤާނޫނީ ވަކީލަކާ ބައްދަލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުމުގެ ދިނުން، އެފަރާތުން ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ހޯދައި ދިނުމާގުޅޭ ފުރުޞަތު ދިނުމަށްފަހު ސުވާލުކުރިކަމަށް ސާބިތުވާ ފަދަ ހެކިތަކެއް، 15 އޮގަސްޓް 2018 ގައި މަޙްކަމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ޕޮލިސް ރިޕޯޓުގައި ސަރަހައްދުން ދިޔައިމާ ބަޔާންކުރި ބަޔާނުން، މައްސަލައިގައި އެފަރާތުން ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ހޯދައި ދިނުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބުނު ކަމަށް ދިފާޢު ކުރާ ބަޔާން ދެވިފައިވަނީ ފުރުޞަތު ދިނުމުގެ ޝަރީޢަތް ދެން ޤާނޫނީ ބަޔާންކުރެވިފައިވާކަން، "ވަކީލުގެ ފުރުޞަތު ދެވުނު ކަމަށް ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ކަމުގެ ސާބިތުކަން ދެއްކުމަށް ފުރުޞަތު އެއްގޮތަށް ދިން ގޮތައި ކުރުމުގެ ސަބަބުތަކެވެ." މިފަދަ ދޭހަވާ ކުރުމުގެ އެނގެއެވެ. އެހެންކަމުން މި މައްސަލައިގައި ޤާނޫނީ ވަކީލަކާ ބައްދަލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދީފައިވާކަން ސާބިތުވާ ހެކިތަކެއް އެފަރާތުން ހުށަހަޅާފައި ނުވާތީ ދިފާޢު ކުރުމުގެ ސާބިތުކަން ކަމަށް ބެލެވެން ނުހުރެއެވެ.

21. ވަކީލާބެހޭ ޤާނޫނީ އިޖުރާއަތުގެ ހުށަހަޅާ މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ހުށަހަޅާ ކަމުގެ ސާބިތު ކުރުމަށް އެކަމުގެ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ޖަވާބުދާރީ ކަމާއި އަދި މުޙައްމަދު ވަކީލުން ވަކިކުރުމާ ގުޅިގެން ހުށަހަޅާ ސާބިތުވާ ނުވަތަ ކަމާއިގައި އެކަން ވަކީލުން ވަކިކުރި ސަބަބު އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްކަން ސާބިތުކުރުން ލާޒިމުކަމާއި

ފަރާތުގެ ޒިންމާއެއް ކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ގަވާއިދު 2015 ގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އަށް ބެލުމުން އެނގޭއިރު، މި މައްސަލައިގައި އަޙްމަދު ރިޟުވާން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެގެންކަން ސާބިތު ކުރުމުގެ ބުރައަކީ އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި އެމްއޭސީއެލްގެ މައްޗަށް އޮތް ޒިންމާއެއް ކަމާއި ހަމައެފަދައިން އަޙްމަދު ރިޟުވާން ތަޙްޤީޤަށް ދީފައިވާ ބަޔާނަކީ އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ރިޢާޔަތް ކުރެވޭނެ ބަޔާނެއް ނޫންކަމަށް އޭނާގެ ފަރާތުން ފާހަގަކުރާ ޤަވްލު ސާބިތު ކުރުމުގެ ބުރަ އުފުލަން ޖެހޭނީ އަޙްމަދު ރިޟުވާންކަން އެނގޭއިރު، މި މައްސަލައިގައި އިސްވެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން އަޙްމަދު ރިޟުވާން މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ތަޙްޤީޤަށް ދީފައިވާ ބަޔާނަކީ އޭނާއަށް މަޖްބޫރުކޮށްގެން ނަގާފައިވާ ބަޔާނެއްކަން ސާބިތުކޮށްދެވިފައި ނުވާއިރު، އަދި އެފަދަ ކަމެއް ހިނގާފައިވާ ކަމަށް ބެލެވޭ މިންވަރުގެ ހެއްކެއް އަދި ޤާނޫނުއަސާސީން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ، އޭނާއަށް ބޭނުން ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ހޯދުމުގެ ފުރުޞަތު [illegible] ފަރާތުން [illegible] [illegible] މައްސަލައިގައި [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] އަޙްމަދު [illegible] ދީފައިވާ [illegible] އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް [illegible] [illegible] 03 (ތިނެއް) [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ކަމަށް ޤަބޫލު ކުރެވެއެވެ.

22. އަޙްމަދު ހިދުސާން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވައިފައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފުލްބެންޗް އެޕެލޭޓް ކޮލީޖިއަމް ތިރީގައި ވ. އާދަމް ޖަމީލް[5] ޤަޟިއްޔާގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭ ހާލަތްތައް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މައްޗަށް ވިސްނައި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވާ ގޮތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިއަށް ގެންދެވުނު ޢަމަލުތަކަށް ބަލާ، ޝަރީޢަތުގެ ތަރުތީބު ތަކުރާރު ނިޒާމެއް އޮތުމަކީ ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަމެއް ނޫނެވެ. ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވައިފައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ހޯދުމަށް މަރުޙަލާތަކެއް ކަނޑައަޅާފައި ނުވާ ހާލަތެއްގައި، މި މަރުޙަލާގައި އަޙްމަދު ހިދުސާން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވައިފައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ތަޙުޤީޤު ހިނގައި އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީއާއި ޚިލާފު ޙުކުމެއް މަރުޙަލާގައި ހިނގާފައިވާ ބަޔާންކުރާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ ތަޙުޤީޤު ކުރުމަށް ތަރުތީބު ކުރަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުގެ އިސްލާމްދީނާއި ޚިލާފުވާ ކަމަކަށް ނުވާނެ. އަޙްމަދު ހިދުސާނުގެ ވަޒީފާ ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ޤާނޫނުގެ ހަމަތައް ހިނގާފައިވާތީ، އަޙްމަދު ހިދުސާން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ހަމަ ހިނގާފައިވާތީ އިޖުރާއަތު ތަރުތީބު ބާޠިލު ނުވާ ގޮތަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު އޮޅުވާލާ ނުވާނެ. މި މަރުޙަލާއަށް ތަޢާރުފު ކުރެވުނު ހަމައެއް ބަލައިގަނެ ނިންމައިފިއެވެ.

23. އެހެންކަމުން، މި މަރުޙަލާގައި އަޙްމަދު ހިދުސާން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވައިފައި އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކުރިއަށް ގެންދެވުނު ގޮތުން، އެކަން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މަރުޙަލާ ޙަވާލުކުރަމުން ކަމުގައި އިޖުރާއީ ތަރުތީބު ކުރެވެނީ ތަޙުޤީޤު ގޮތުން ކަމަށް ބަލައި، އަޙްމަދު ހިދުސާނުގެ ވަޒީފާ އަނބުރާ ދޭން އަމުރުކޮށް ނިންމި ފެއްޓުމާއި ބަލާ ގޮތުން އިންޞާފުވެރިވީ ކަމުގައި ބަލައި މިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 11/VTR/2019 މަރުޙަލާގައި ނިންމާފައިވާ ސަބަބު ހުރި ގޮތުން ޤާނޫނީ އޮޅުވާލާ ބަޔާން ކުރަން ނުފެނުނީ، އެ މަރުޙަލާގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ސަބަބެއް ނުވާކަމަށް ނިންމައިފިއެވެ.

---

[5] 2016/HC-A/519

- ## ޙުކުމް

ދެންފަހެ، އިސްވެ [illegible] ކަންކަން [illegible] [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 11/VTR/2019 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް [illegible] އަޙްމަދު [illegible] ހަވާލުން ހުށަހެޅި [illegible] މައްޗަށް ބިނާކޮށް އެ މައްސަލައިގެ ނިންމުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ފަދަ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތް ކަމަށް މި [illegible] ފެނި [illegible] [illegible] ނިންމި ޙުކުމް [illegible] [illegible]

މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ޤާޟީން:

ޤާޟީ [illegible] ޤާޟީ [illegible] ޤާޟީ [illegible]

(ރިޔާސަތު)